

TISKOVÁ ZPRÁVA, 8. října 2020

30 let úspěšné mezinárodní spolupráce na Labi

Dne 8. října 1990 byla v Magdeburku podepsána za účasti ministrů životního prostředí České a Slovenské Federativní Republiky, Spolkové republiky Německo a zástupce Evropského společenství „Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Labe“ (MKOL). Připomínáme si tak 30 let její činnosti zejména na úseku ochrany vod, povodňové ochrany, ochrany před havarijním znečištěním a v posledních letech i na úseku ochrany před suchem a nedostatkem vody v rámci celého mezinárodního povodí Labe.

„Mezinárodní komise pro ochranu Labe, za dobu své třicetileté existence, významně přispěla k zlepšení kvality vody a ke zvýšení ochrany vod v celém mezinárodním povodí Labe. Třicet let činnosti MKOL se vyznačuje rovněž vynikající a úspěšnou česko-německou spoluprací. Snažíme se směřovat členské státy MKOL, aby v rámci své administrativy využívaly výstupy a doporučení MKOL v těch oblastech, které jsou pro naši činnost relevantní. Jak říká Evropská vodní charta z roku 1968, tak hospodaření s vodními zdroji by se mělo provádět v rámci přirozených povodí a ne v rámci politických a správních hranic, včetně toho, že voda nezná hranic a jako společný zdroj vyžaduje mezinárodní spolupráci. Přesně tyto požadavky, spolu s dalšími požadavky aktuálně platných evropských směrnic, činnost MKOL perfektně naplňuje“, říká prezident MKOL, RNDr. Petr Kubala.

V prvních letech byla práce MKOL zaměřena hlavně na snižování znečištění způsobeného komunálními a průmyslovými odpadními vodami, na zlepšení jakosti vody a ekologických poměrů, později přibyla i oblast ochrany před povodněmi. Základem současné i budoucí práce MKOL jsou evropské směrnice – především Rámcová směrnice o vodách a Povodňová směrnice.

„Naléhavý program Labe“ v letech 1992–1995 jako první akční program, druhý akční program Labe v letech 1996–2010, Akční plán povodňové ochrany v povodí Labe 2003–2011, Mezinárodní plány oblasti povodí Labe 2010–2015 a 2016–2021 a Mezinárodní plán pro zvládání povodňových rizik 2016–2021 patří k nejvýznamnějším výstupům mezinárodní spolupráce v povodí Labe.

V rámci Mezinárodního programu měření Labe se od roku 1992 sleduje jakost vody (v současnosti na 15 měrných profilech, z toho 6 v ČR, 9 v Německu). Přestože koncentrace znečišťujících látek ve vodě klesají, vykazují sedimenty pořád ještě vysoké koncentrace těžkých kovů a organických látek, které se např. při povodních ze sedimentů opět uvolňují. Proto MKOL zpracovala a v roce 2014 zveřejnila Koncepti pro nakládání se sedimenty. Dalším tématem jsou vysoké koncentrace dusíku a fosforu ve vodách v povodí Labe. V roce 2018

MKOL schválila Strategii ke snížení obsahu živin ve vodách. Realizaci obou těchto strategických dokumentů bude i v příštích letech věnována velká pozornost.

Tématem ochrany před povodněmi se MKOL zabývá již od druhé poloviny 90. let. Poznatky a zkušenosti z extrémní povodně v srpnu 2002 se promítly do Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe. Realizace doporučení Akčního plánu vedla ke snížení povodňových škod, a to nejen při jarní povodni v roce 2006, ale i při extrémní povodni v červnu 2013.

Již od roku 1991 jsou subjekty ležící na Labi včas informovány o místě, času a rozsahu havarijního znečištění vod v povodí Labe. Na tom se v rámci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe podílí pět mezinárodních hlavních varovných centrál, z toho jedna v České republice v Hradci Králové a čtyři v Německu v Drážďanech, Magdeburku, Postupimi a Hamburku. Od roku 2004 je do hlásného systému havárií začleněn také Poplachový model Labe, což je model pro prognózu havarijního šíření znečišťujících látek v Labi. V roce 2017 byl model rozšířen o přítoky Vltavu a Sálu, v současné době se připravuje rozšíření o Bílinu.

Jako další opatření na ochranu před havarijním znečištěním vod byl v roce 2016 uveden do provozu stabilní havarijní profil na českém území v blízkosti česko-německé státní hranice. Profil umožňuje zachycení plovoucích znečišťujících látek, jako jsou např. ropné látky, aby mohly být odstraněny z toku Labe ještě na českém území a aby se zabránilo šíření znečištění dále do Německa.

Plánuje se, že v prosinci 2020 budou zveřejněny návrhy Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe podle Rámcové směrnice o vodách a Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik podle Povodňové směrnice na období 2022–2027. Veřejnost bude mít možnost se k návrhům vyjádřit do 22. června 2021. Po zapracování připomínek veřejnosti budou konečné verze plánů zveřejněny v prosinci 2021.

„V souvislosti s naplňováním cílů Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe podle Rámcové směrnice o vodách a Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik podle Povodňové směrnice na období 2022–2027 se budeme podrobněji zabývat problematikou sucha a nedostatku vody, dalšími dopady klimatické změny a metodami využití dálkového průzkumu Země pro tyto naše aktivity. Voda musí být pro nás všechny nejvyšší veřejný zájem, a to zejména s ohledem na budoucí generace. Mějme na paměti, že bez vody to nepůjde...“
dodává **prezident MKOL, RNDr. Petr Kubala**.

Od 1. ledna 2021 převezme předsednictví v MKOL po České republice Německo.

Základní informace:

MKOL byla založena 8. října 1990 v Magdeburku. MKOL vypracovává doporučení pro smluvní strany (Česká republika a Spolková republika Německo).

V delegacích MKOL, v pracovních skupinách a ve skupinách expertů pracuje cca 120 zástupců českých a německých ministerstev, úřadů, institucí a vědeckých ústavů. Kromě toho se na práci podílejí zástupci Polska, Rakouska a nevládních organizací.

Základní strukturu MKOL tvoří tři pracovní skupiny. Těžištěm jejich činnosti je implementace evropské Rámcové směrnice o vodách (WFD), povodňová ochrana a implementace evropské Povodňové směrnice (FP) a problematika havarijního znečištění vod v povodí Labe (H).

Sídlem sekretariátu MKOL je Magdeburk. Osmičlenný tým sekretariátu podporuje práci Komise a jejích pracovních skupin po odborné, jazykové a technicko-organizační stránce. Jednacími jazyky jsou čeština a němčina.

Kontaktní partner pro případné dotazy:
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
Slavomír Vosika (vedoucí sekretariátu)
Tel.: +49 391 400 03-12; e-mail: sekretariat@ikse-mkol.org
www.ikse-mkol.org